

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
17.06.2024
RT I, 07.06.2024, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
30.05.2024 otsus nr 413

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 15.05.2024

§ 1. Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse muutmine

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1)paragrahvis 1 asendatakse sõnad „finantssanktsiooni kohaldamise” sõnadega „sanktsiooni kohaldamise”;
- 2)seadust täiendatakse §-dega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„§ 2¹. Isikuandmete töötlemine ja säilitamine rahvusvahelise sanktsiooni rakendamisel ja kohaldamisel

(1) Käesoleva seaduse, rahvusvahelise sanktsiooni ja Vabariigi Valitsuse sanktsiooni rakendamiseks ja kohaldamiseks võib isikuandmeid töödelda üksnes niivõrd, kui võrd see on vajalik rahvusvahelise sanktsiooni rakendamisel, kohaldamisel, rakendamata jätmisel või kohaldamata jätmisel arvesse võetud asjaolude kajastamiseks ja tõendamiseks.

(2) Ministeerium või asutus säilitab käesoleva seaduse alusel ja rahvusvahelise sanktsiooni rakendamisel ja kohaldamisel kogutud teavet, sealhulgas isikuandmeid, viis aastat rahvusvahelise sanktsiooni rakendamisest või kohaldamisest arvates, kui käesolevas seaduses või muus seaduses ei ole ette nähtud muud tähtaega. Käesolevat lõiget ei kohaldata teistes õigusaktides sätestatud muul eesmärgil kogutud isikuandmete säilitamisele.

§ 2². Andmesubjekti õiguste piiramine rahvusvahelise sanktsiooni rakendamiseks ja kohaldamiseks

(1) Käesoleva seaduse alusel rahvusvahelise sanktsiooni rakendamiseks ja kohaldamiseks ning riikliku järelevalve tegemiseks isikuandmete töötlemisel võib ministeerium või asutus piirata andmesubjekti õigusi, sealhulgas õigust:

- 1) saada teada tema isikuandmete töötlemisest, sealhulgas sellest, milliseid isikuandmeid töödeldakse, samuti töötlemise eesmärki, õiguslikku alust, ulatust ja põhjust;
- 2) saada teada, kas tema isikuandmed edastatakse välisriigile või rahvusvahelisele organisatsioonile;
- 3) saada teada, kas tema isikuandmete parandamisest on isikuandmete vastuvõtjat teavitatud;
- 4) esitada vastuväiteid tema isikuandmete töötlemise kohta;
- 5) saada teada tema isikuandmetega seotud rikkumisest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel võib piirata andmesubjekti õigusi juhul, kui piiramata jätmise:

- 1) võib kahjustada töötleja või teise kohustatud isiku võimet täita käesoleva seaduse nõudeid, sealhulgas kohaldada hooldusmeetmeid;
- 2) on vajalik teise isiku või andmesubjekti õiguste ja vabaduste kaitsmiseks;
- 3) on vajalik riigi julgeoleku tagamiseks;
- 4) on vajalik rahvusvahelise sanktsiooni või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni eesmärgi saavutamiseks.

(3) Ministeerium või asutus võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud andmesubjekti õigusi piirata rahvusvahelist sanktsiooni kehtestava õigusakti, sanktsiooni subjekte määrava haldusakti või pädeva asutuse poolt käesoleva seaduse § 11 lõikes 2 nimetatud loa andmiseni või järelevalvemenetluse lõppemiseni.”;

3)paragrahvi 4 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Vabariigi Valitsuse sanktsioonile kohaldatakse rahvusvahelise sanktsiooni kohta sätestatud, arvestades käesoleva seaduse 4. peatükis nimetatud erisusi.”;

4)paragrahvi 5 täiendatakse pärast tekstiosa „rakendavas õigusaktis” tekstiosaga „üldise tunnuse või nimekirjaga”;

5)seadust täiendatakse §-ga 6¹järgmises sõnastuses:

„§ 6¹. Vastutuse piiramine

(1) Füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus ei vastuta rahvusvahelise sanktsiooni kohaldamise eest, kui ta tegi seda heauskselt. Rahvusvahelise sanktsiooni kohaldamine on heauskne, kui isik, üksus või asutus ei teadnud ega pidanudki teadma, et tema tegevus ei ole kooskõlas rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis sätestatud meetmetega.

(2) Füüsiline või juriidiline isik ei vastuta seaduses või lepingus ettenähtud saladuse hoidmise kohustuse eest, kui ta täidab käesolevast seadusest tulenevat teavitamiskohustust. Käesolevast sättest kõrvalekalduv kokkulepe on tühine.”;

6)paragrahvi 8 pealkirja täiendatakse pärast tekstiosa „ajutine rakendamine” tekstiosaga „ja kohaldamine”;

7)paragrahvi 8 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu resolutsiooniga kehtestatud sanktsiooni on ajutise rakendamise ajal kohustatud kohaldama kõik füüsilised ja juriidilised isikud viivitamata.”;

8)paragrahvi 8¹pealkirja täiendatakse pärast tekstiosa „sanktsiooni subjektiks” tekstiosaga „ja sanktsiooni subjektide loetelust eemaldamiseks”;

9)paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse §-s 8 nimetatud ajutise rakendamise ajal on rahvusvahelist sanktsiooni rakendav õigusakt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu resolutsioon.”;

10)paragrahvi 10 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Rahvusvahelise sanktsiooni riigisisest rakendamist koordineerib Välisministeerium, kes:

- 1) jälgib rahvusvaheliste sanktsioonide kehtestamist, muutmist ja lõpetamist ning teavitab neist rakendamise eest vastutavaid ministeeriume, pädevaid asutusi ja järelevalveasutusi;
- 2) kujundab Eesti sanktsioonipoliitikat koostöös teiste ministeeriumide ja pädevate asutustega;
- 3) korraldab rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamisega seotud teabe vahetamist välisriikide, Euroopa Liidu institutsioonide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- 4) teavitab avalikkust viivitamata rahvusvahelistest sanktsioonidest oma veebilehe ja muude teavituskanalite kaudu.

(2) Ministeeriumid Vabariigi Valitsuse seadusega kehtestatud ministeeriumi valitsemisalas:

- 1) algatavad rahvusvahelise sanktsiooni rakendamiseks vajalikud õigusaktid ja annavad nende õigusaktide kohta selgitusi;
- 2) tagavad rahvusvahelise sanktsiooni kohaldamiseks vajalikud tingimused;
- 3) teevad Välisministeeriumiga koostööd rahvusvahelise sanktsiooni nõuetekohaseks rakendamiseks;
- 4) teevad Välisministeeriumile ettepanekuid Eesti huvide kaitsmiseks rahvusvaheliste sanktsioonide kehtestamisel.”;

11)paragrahvi 11 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Seaduses või muus õigusaktis valdkonna eest vastutavaks määratud pädev asutus vastab rahvusvahelise sanktsiooniga seotud päringutele ning annab haldusakte ja teeb toiminguid, mis on ette nähtud rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas või rakendavas õigusaktis.”;

12)paragrahvi 11 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Pädev asutus kogub ja esitab rahvusvahelise sanktsiooni rakendamise kohta andmeid rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas või rakendavas õigusaktis ettenähtud korras.”;

13)paragrahvi 11 lõike 3 punkti 3 täiendatakse pärast tekstiosa „finantssanktsiooni” tekstiosaga „ja riigihangetega seotud piirangu”;

14)paragrahvi 11 lõike 3 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

15)paragrahvi 11 lõiget 3 täiendatakse punktidega 6–9 järgmises sõnastuses:

„6) arvepidamis-, audiitor-, raamatupidamis-, maksunõustamis-, ärinõustamis-, juhtimiskonsultatsiooni-, suhtekorraldus-, arhitekti-, inseneri-, õigusabi-, turismi-, meedia-, infoühiskonna- ja reklaamiteenuste,

turu-uuringute ja avaliku arvamuse küsitluste teenuste, tehnilise katsetamise ja analüüsimise teenuste ning infotehnoloogiaalase nõustamisteenustega seotud piirangu korral Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet;
7) laeva, õhu- või mootorsõidukiga seotud piirangu korral Transpordiamet;
8) sisemerre ja sadamasse sisenemisega seotud keelu korral Kaitsevägi;
9) juriidilise isiku registreerimise ja osalusega seotud keelu korral Tartu Maakohtu registriosakond.”;

16)paragrahvi 11 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui pädevat asutust ei ole õigusaktide alusel võimalik kindlaks määrata, teeb valdkonna eest vastutav ministeerium ettepaneku pädeva asutuse määramiseks Välisministeeriumile ja vastab kuni pädeva asutuse määramiseni rahvusvahelise sanktsiooni kohta esitatud pöördumistele. Pädev asutus määratakse Välisministeeriumi ettepanekul Vabariigi Valitsuse korralduse või määrusega.”;

17)seadust täiendatakse §-ga 11¹ järgmises sõnastuses:

„§ 11¹. Ministeeriumide ja asutuste vaheline teabevahetus

Ministeerium ja asutus jagab talle käesolevas seaduses ettenähtud ülesannete täitmise käigus teatavaks saanud rahvusvahelise sanktsiooni rakendamiseks ja kohaldamiseks ning rikkumiste ennetamiseks ja tuvastamiseks vajalikku teavet, sealhulgas isikuandmeid ja piiratud juurdepääsuga teavet, viivitamata teiste asjassepuutuvate asutustega, arvestades käesoleva seaduse erisusi. Piiratud juurdepääsuga teabele võimaldatakse juurdepääs seaduses sätestatud korras.”;

18)paragrahvi 13 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 13. Loa taotlemine, andmine ja andmisest keeldumine ning selle kohustuslikkus”;

19)paragrahvi 13 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Pädev asutus annab käesoleva seaduse § 11 lõikes 2 nimetatud loa või keeldub loa andmisest 30 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates. Taotluse lahendamise tähtaeg hakkab kulgema kõigi nõuetekohaste dokumentide ja andmete esitamisest arvates. Pädev asutus võib põhjendatud juhul taotluse lahendamise tähtaega pikendada kuni 60 päeva võrra. Tähtaja pikendamisest teatatakse kirjalikult taotlejale. Loa andmine kooskõlastatakse Välisministeeriumiga.”;

20)paragrahvi 13 lõikest 4 jäetakse välja tekstiosa „või selle andmisest keeldumisel”;

21)paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Pädev asutus keeldub loa andmisest, kui loa andmine on vastuolus rahvusvahelist sanktsiooni kehtestava või rakendava õigusakti tingimustega või kui Välisministeerium ei kooskõlasta loa andmist.”;

22)paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Füüsiline või juriidiline isik, kellele teenuse osutamiseks või kellega tehingu või toimingu tegemiseks on pädev asutus andnud loa, on teenuse osutamisel või tehingu või toimingu sooritamisel kohustatud järgima loas sätestatud tingimusi.”;

23)seaduse 2. peatükki täiendatakse §-dega 13¹–13³ järgmises sõnastuses:

„§ 13¹. Riigi infosüsteemi kuuluva andmekogu vastutava ja volitatud töötaja kohustused

(1) Riigi infosüsteemi kuuluva andmekogu vastutav või volitatud töötaja (edaspidi *registripidaja*) keeldub tegemast rahvusvahelist sanktsiooni rikkuvat kannet.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustust täidavad järgmiste riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude registripidajad:

- 1) Eestis kehtivate Euroopa patentide register;
- 2) kasulike mudelite register;
- 3) kauba- ja teenindusmärkide register;
- 4) kinnistusraamat;
- 5) laevakinnistusraamat;
- 6) esimene laevapereta prahitud laevade register;
- 7) teine laevapereta prahitud laevade register;
- 8) tegelike kasusaajate andmekogu;
- 9) mittetulundusühingute ja sihtasutuste register;

- 10) patendiregister;
- 11) riiklik liiklusregister;
- 12) tööstusdisainilahenduste register;
- 13) Eesti väärtpaberite register;
- 14) õhusõidukite register;
- 15) äriregister;
- 16) mikrolülituste topoloogiatega register;
- 17) riiklik geograafiliste tähistega register;
- 18) sordiregister.

(3) Registripidaja teavitab pädevat asutust rahvusvahelise sanktsiooni subjekti või rahvusvahelist sanktsiooni rikkuva teenuse, tehingu või toimingu tuvastamisest. Edastatav teave võib sisaldada isikuandmeid.

(4) Registripidaja määrab isiku, kes korraldab oma pädevuse piires rahvusvahelise sanktsiooni rakendamist, ja edastab tema kontaktandmed käesoleva seaduse § 11 lõikes 3 nimetatud pädevale asutusele.

§ 13². Seadusliku esindaja kohustused

Füüsilise või juriidilise isiku seaduslik esindaja on kohustatud korraldama esindatava isiku rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmise või keelu järgimise.

§ 13³. Rahvusvahelise sanktsiooni rikkumisest teavitamine

Krediitiasutusel on kohustus teavitada rahvusvahelise sanktsiooniga kehtestatud kauba sisse- ja väljaveo keelu rikkumise kahtlusest või ohust Maksu- ja Tolliametit ning teenusega seotud rahvusvahelise sanktsiooni rikkumise kahtlusest või ohust Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit, ja edastada talle teatavaks saanud andmed, sealhulgas isikuandmed, nimetatud asutustele, samuti vastata nimetatud asutuste päringutele.”;

24)paragrahvi 14 punkti 1 täiendatakse pärast tekstiosa „kohustatakse külmutama” tekstiosaga „nimekirjaga määratud”;

25)paragrahvi 14 punkti 2 täiendatakse pärast tekstiosa „keelatakse” tekstiosaga „nimekirjaga määratud”;

26)paragrahvi 14 täiendatakse punktiga 2¹järgmises sõnastuses:

„2¹) keelatakse rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis ettenähtud tingimustel keelatud kauba või teenuse rahastamine;”;

27)paragrahvi 14 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud nimekirjaga määratud rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekt on:

- 1) rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas või rakendavas õigusaktis nimeliselt määratud füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus, kelle suhtes on kehtestatud rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamise kohustus;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikuga seotud füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus, kelle suhtes on rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas või rakendavas õigusaktis nimetatud juhul ja tingimustel selle seose tõttu kehtestatud rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamise kohustus.”;

28)paragrahvi 16 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 16. Ülevaade finantssanktsioonidest”;

29)paragrahvi 16 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

30)paragrahvi 16 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Rahapesu Andmebüroo koostab ja avaldab vähemalt üks kord aastas koondülevaate finantssanktsioonide rakendamisest Eestis.”;

31)paragrahvi 17 pealkirja täiendatakse pärast tekstiosa „kui tema” tekstiosaga „või temaga seotud tehingu”;

32)paragrahvi 17 täiendatakse pärast tekstiosa „kelle” tekstiosaga „või kellega seotud tehingu”;

33)paragrahvi 18 lõike 1 punkti 1 täiendatakse pärast tekstiosa „finantssanktsiooni subjekt” tekstiosaga „või kas tema tehing on seotud finantssanktsiooni subjektiga”;

34)seadust täiendatakse §-ga 19¹järgmises sõnastuses:

„§ 19¹. Finantssanktsiooni kohaldamise tagamise meetmed

(1) Kui Maksu- ja Tolliametil on kahtlus, et kauba suhtes, mis on tollijärelevalve all Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1–101), artikli 5 punkti 27 tähenduses, tuleb kohaldada käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud finantssanktsiooni, esitab Maksu- ja Tolliamet käesoleva seaduse §-s 19 nimetatud teate Rahapesu Andmebüroole. Maksu- ja Tolliameti poolt teate esitamine Rahapesu Andmebüroole ei asenda füüsilise või juriidilise isiku käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud teavitamiskohustust.

(2) Kuni käesoleva seaduse §-s 18 nimetatud kontrolli tulemuste selgumiseni võib Maksu- ja Tolliamet käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kaupa finantssanktsiooni kohaldamise tagamiseks kinni pidada.”;

35)paragrahvi 20 lõiget 1 täiendatakse punktidega 6–12 järgmises sõnastuses:

„6) hasartmängu, välja arvatud kaubanduslik loterii, korraldaja rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse tähenduses;

7) kinnisasja ostu ja müügi vahendaja rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse tähenduses;

8) väärismetalli, väärismetalltoodete, välja arvatud tootmise, teaduse ja meditsiini vajadusteks kasutatavad väärismetallid ja väärismetalltoodet, või vääriskivide kokkuostu või hulgimüügi tegelev isik rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse tähenduses;

9) vandeaudiitor audiitorteenuse osutamisel ja raamatupidamisteenuse pakkuja rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse tähenduses;

10) raamatupidamise või maksustamise valdkonnas nõustamisteenuse pakkuja rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse tähenduses;

11) usaldushalduse ja äriühingu teenuse pakkuja rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse tähenduses;

12) notar, advokaat, kohtutäitur, pankrotihaldur, ajutine pankrotihaldur ja muu õigusteenuse osutaja majandus-, kutse- või ametitegevuses, kui ta tegutseb finants- või kinnisvaratehingus oma kliendi eest ja nimel rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse tähenduses.”;

36)paragrahvi 22 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Erikohustustega isik kogub ja säilitab käesoleva seaduse §-s 21 kehtestatud nõuete täitmisel või kauba või teenusega seotud rahvusvahelise sanktsiooni rikkumise kahtluse või ohu kohta kogutud andmeid viie aasta jooksul ärisuhte lõppemisest arvates. Viidatud tähtaja jooksul andmete säilitamise kohustus kehtib ka juhul, kui tehingut ei sõlmita andmete saamise päevast arvates.”;

37)seadust täiendatakse §-ga 22² järgmises sõnastuses:

„§ 22². Krediidiasutuse kohustus edastada andmeid Eesti väärtpaberite registrile

(1) Kui füüsilisest isikust väärtpaberikonto omajal ei ole Eesti või muu Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsust või tal on lisaks Eesti või muu Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsusele muu riigi kodakondsus, on krediidiasutus kohustatud edastama Eesti väärtpaberite registrile kõik talle teadaolevad väärtpaberikonto omaja kodakondsused. Kui isikul ei ole Eesti või muu Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsust, edastab krediidiasutus lisaks käesoleva lõike esimeses lauses sätestatule talle teadaolevad andmed väärtpaberikonto omaja elamisloa olemasolu kohta ja selle kehtivuse lõpptähtaja ning muud krediidiasutuste seaduses, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses, väärtpaberite registri pidamise seaduses ja rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas või rakendavas õigusaktis sätestatud andmed, mis on vajalikud käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks.

(2) Krediidiasutus on kohustatud edastama Eesti väärtpaberite registrile tema nõudmisel ka muid rahvusvahelise sanktsiooni kohaldamiseks vajalikke andmeid, mida krediidiasutus on kogunud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses sätestatud hooldusmeetmeid kohaldades.”;

38)paragrahvid 25 ja 26 tunnistatakse kehtetuks;

39)paragrahvi 27 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

40)paragrahvi 27 täiendatakse lõigetega 1¹–1³ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Vabariigi Valitsusele teeb sanktsiooni kehtestamise ettepaneku Välisministeerium valdkonna eest vastutava ministeeriumi algatusel.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud Vabariigi Valitsuse määrus jõustub järgmisel päeval pärast kehtivas korras avaldamist, kui määrukses endas ei ole sätestatud hilisemat tähtpäeva.

(1³) Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kohta annab selgitusi selle algatanud valdkonna eest vastutav ministeerium.”;

41)paragrahvi 27 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa „minister käskkirjaga” tekstiosaga „juhul, kui Vabariigi Valitsuse määrukses on ette nähtud sanktsiooni subjektide määramine nimekirjaga”;

42)paragrahvi 27 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

43)paragrahvi 27 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Pädev asutus võib Vabariigi Valitsuse sanktsiooni rakendamiseks teha rahvusvahelist koostööd välisriigi pädeva asutusega.”;

44)paragrahvi 28 pealkirja ning lõikeid 1, 2 ja 4 täiendatakse enne tekstiosa „Vabariigi Valitsuse” tekstiosaga „Nimekirjaga määratud”;

45)paragrahvi 29 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõikeid 3 ja 4 ei kohaldata, kui Vabariigi Valitsuse sanktsiooni subjektid ei ole määratud nimekirjaga.”;

46)seadust täiendatakse 4¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„4¹. peatükk Rahvusvahelise sanktsiooni subjekti vara kasutamine kahjuhüvitise ettemaksuna

§ 29¹. Rahvusvahelise sanktsiooni subjekti vara kasutamine kahjuhüvitise ettemaksuna

(1) Välisministeerium võib, pidades silmas käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 sätestatud eesmärke, otsustada kasutada rahvusvahelise sanktsiooni subjekti rahalisi vahendeid või muud vara (edaspidi *vara*) mõnele välisriigile tekitatud kahju hüvitamise ettemaksuna, kui kahju on tekitatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 2 lõikest 4 tuleneva relvastatud jõu kasutamise keelu või relvastatud jõu õigusvastase kasutamise käigus toimunud sõjapidamisnormide rikkumisega (edaspidi *õigusvastane tegu*).

(2) Vara kasutamise eeldused on õigusvastase teo toimepanemisega tekitatud kahju, kahju tekitanud välisriigile kahjustatud välisriigi esitatud kahju hüvitamise nõue, selle nõude osaliselt või täielikult mõistliku aja jooksul täitmata jätmise kahju tekitanud riigi poolt ning kahjustatud välisriigi, rahvusvahelise organisatsiooni või nõudega seotud rahvusvaheliselt tunnustatud kompensatsioonimehhanismi palve kasutada rahvusvahelise sanktsiooni subjekti vara kahjuhüvitise ettemaksuna.

(3) Meedet võib kohaldada õigusvastase teoga kahju tekitanud ja kahju hüvitamise nõude saanud välisriigi:

- 1) üksuse või selles riigis asutatud juriidilise isiku suhtes, kes on selle riigi kontrolli all või kellest üle 50 protsendi kuulub selle riigi omandisse ning kes on toetanud rahaliselt või materiaalselt õigusvastase teo toimepanemist;
- 2) füüsilise või juriidilise isiku suhtes, kelle seos õigusvastase teo toimepanemise või sellele kaasaaitamisega on kindlaks tehtud ja piisavalt tõendatud.

§ 29². Vara kahjuhüvitise ettemaksuna kasutamise otsustamine

(1) Vara kasutamiseks kahjuhüvitise ettemaksuna viib Välisministeerium läbi haldusmenetluse ja teeb käesoleva seaduse §-s 29¹sätestatud eelduste täidetuks lugemiseks kindlaks järgmised asjaolud:

- 1) õigusvastase teoga on tekitatud kahju, mis on tõendatud ja mis tuleb rahvusvahelise õiguse kohaselt hüvitada;
- 2) kahjustatud välisriik on esitanud kahju tekitanud välisriigile kahju hüvitamise nõude, mida kahju tekitanud välisriik ei ole mõistliku aja jooksul täitnud;
- 3) kahjustatud välisriik, rahvusvaheline organisatsioon või nõudega seotud rahvusvaheliselt tunnustatud kompensatsioonimehhanism on esitanud Eesti riigile palve kasutada rahvusvahelise sanktsiooni subjekti vara kahjuhüvitise ettemaksuna ning kokku on lepitud käesoleva seaduse §-s 29⁴sätestatud vara kahjuhüvitise ettemaksuna kasutamise ja vara omanikule nõudeõiguse loovutamise tingimused;
- 4) käesoleva seaduse § 29¹lõike 3 punktis 1 nimetatud üksuse või isiku samas punktis kirjeldatud seos kahju tekitanud välisriigi ja õigusvastase teo toimepanemisega ning käesoleva seaduse § 29¹lõike 3 punktis 2 nimetatud füüsilise või juriidilise isiku samas punktis kirjeldatud seos õigusvastase teo toimepanemise või sellele kaasaaitamisega;
- 5) vara, mida kahjuhüvitise ettemaksuna kasutatakse, kuulub käesoleva seaduse § 29¹lõikes 3 nimetatud isikule;
- 6) ei esine erandlikke asjaolusid, mille tõttu isiku huvid kaaluvad üles vajaduse meedet rakendada.

(2) Isikut, kelle vara on kavas kahjuhüvitise ettemaksuna kasutada, teavitatakse haldusmenetluse alustamisest elektrooniliselt, posti teel või muul viisil. Kui isiku teavitamine elektrooniliselt, posti teel või muul viisil ei ole võimalik, avaldab Välisministeerium teate haldusmenetluse algatamise kohta vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Ametlikes Teadaannetes kümne tööpäeva jooksul arvates menetluse algusest.

(3) Välisministeeriumi otsus kasutada vara kahjuhüvitise ettemaksuna peab sisaldama järgmisi andmeid ja asjaolusid:

- 1) kahjuhüvitise ettemaksuna kasutatava vara omaniku nimi, isikukood või selle puudumisel sünniaeg, teadaolev elu- või asukoht ja aadress;
- 2) andmed kahjuhüvitise ettemaksuna kasutatava vara kohta, muu hulgas vara kirjeldus, asukoht ja väärtus;
- 3) selgitused käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud asjaolude esinemise kohta ja põhjendused vara kahjuhüvitise ettemaksuna kasutamise kohta;
- 4) kinnitus hüvitise nõudeõiguse kohta.

(4) Isikule, kelle vara kohta on kahjuhüvitise ettemaksuna kasutamise otsus tehtud, toimetatakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud otsus kätte elektrooniliselt, posti teel või muul viisil. Kui otsuse kättetoimetamine elektrooniliselt, posti teel või muul viisil ei ole võimalik, avaldab Välisministeerium otsuse resolutiivosa vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Ametlikes Teadaannetes.

(5) Kui isik, kelle vara kasutatakse Välisministeeriumi otsuse alusel kahjuhüvitise ettemaksuna, vaidlustab otsuse halduskohtus, peatub otsuse kehtivus kohtumenetluse ajaks.

§ 29³. Kahjuhüvitise ettemaksuna kasutatava vara haldamine ja müümine

(1) Välisministeerium korraldab rahaliste vahendite valdamist kuni kahjustatud välisriigile, rahvusvahelisele organisatsioonile või nõudega seotud rahvusvaheliselt tunnustatud kompensatsioonimehhanismile üleandmiseni. Muu vara müüb Välisministeeriumi korraldusel kohtutäitur avalikul enampakkumisel, muul viisil või kohtutäituri kontrolli all täitemenetluse seadustikus sätestatud korras. Välisministeeriumi otsus kasutada vara kahjuhüvitise ettemaksuna on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses.

(2) Vara hindab kohtutäitur, lähtudes sellise vara harilikust väärtusest. Kui kohtutäituri ei ole võimalik vara hinda määrata, laseb kohtutäitur hindamise korraldada eksperdil.

(3) Vara müügist saadud tulemist arvatakse maha vara hoidmise kulud ja täitekulud ning ülejäänud summa antakse üle kahjustatud välisriigile, rahvusvahelisele organisatsioonile või rahvusvaheliselt tunnustatud kompensatsioonimehhanismile. Vara hoidmise kuludeks loetakse kõik selle säilimiseks Eesti riigi kantud kulud.

§ 29⁴. Nõudeõiguse üleminek

(1) Käesoleva seaduse § 29¹ lõikes 3 nimetatud isik, kelle vara on kasutatud kahjuhüvitise ettemaksuna, omandab kahjuhüvitiseks kasutatud vara väärtuse summa ulatuses vabalt võõrandatava ja päritava nõudeõiguse õigusvastase teoga kahju tekitanud välisriigi poolt kahjustatud välisriigile võlgnetava hüvitise suhtes.

(2) Nõudeõiguse kasutamise tingimused lepivad kokku Eesti Vabariigi ja kahjustatud välisriigi, rahvusvahelise organisatsiooni või nõudega seotud rahvusvaheliselt tunnustatud kompensatsioonimehhanismi vahelise kokkuleppega.”;

47)paragrahvi 30 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Rahapesu Andmebüroo teeb riiklikku järelevalvet finantssanktsiooni kehtestava ja rakendava õigusakti ning käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle erikohustustega isiku poolt, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.”;

48)paragrahvi 30 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva seaduse § 13¹ lõike 2 punktides 1–3, 6, 7 ja 10–18 nimetatud andmekogude registripidajate poolt rahvusvahelist sanktsiooni kehtestava ja rakendava õigusakti ning käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle tehakse järelevalvet teenistusliku järelevalve korras.

(3) Käesoleva seaduse § 13¹ lõike 2 punktides 4, 5, 8, 9 ja 15 nimetatud andmekogude registripidajate poolt rahvusvahelist sanktsiooni kehtestava ja rakendava õigusakti ning käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle tehakse järelevalvet kohtute seaduse §-s 45 sätestatud korras.”;

49)paragrahvi 30 täiendatakse lõigetega 6–9 järgmises sõnastuses:

„(6) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teeb riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse § 11 lõike 3 punktis 6 nimetatud teenuseid reguleeriva rahvusvahelist sanktsiooni kehtestava ja rakendava õigusakti ning käesoleva seaduse alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle käesolevas seaduses sätestatud korras.

(7) Transpordiamet teeb riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse § 11 lõike 3 punktis 7 nimetatud piiranguid reguleeriva rahvusvahelist sanktsiooni kehtestava ja rakendava õigusakti ning käesoleva seaduse alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle käesolevas seaduses sätestatud korras.

(8) Maksu- ja Tolliamet teeb riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse § 11 lõike 3 punktis 4 nimetatud juhtusid reguleeriva rahvusvahelist sanktsiooni kehtestava ja rakendava õigusakti ning käesoleva seaduse alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle käesolevas seaduses, tolliseaduses ja tolliseaduse § 1 lõikes 4 nimetatud Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud korras.

(9) Kaitsevägi teeb riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse § 11 lõike 3 punktis 8 nimetatud piiranguid reguleeriva rahvusvahelist sanktsiooni kehtestava ja rakendava õigusakti ning käesoleva seaduse alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle riigipiiri seaduses sätestatud alusel ja korras.”;

50)paragrahvi 31 pealkirja täiendatakse pärast tekstiosa „järelevalve erimeetmed” tekstiosaga „ja erisused”;

51)paragrahvi 31 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Rahapesu Andmebüroo võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 35, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.”;

52)paragrahvi 31 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ning Transpordiamet võivad käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50, 51 ja 52 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

(1²) Maksu- ja Tolliamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 33, 34, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51 ja 52 nimetatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras tolliseaduses ning tolliseaduse § 1 lõikes 4 nimetatud Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud erisustega.”;

53)paragrahvi 31 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Riiklikku järelevalvet tegev asutus võib korrakaitseaduse §-s 50 ettenähtud tingimustel siseneda erikohustustega isiku, õigusteenu osutaja ning registripidaja asu- ja tegevuskohta ning tema valduses olevasse hoonesse ja ruumi ning meedet võib kohaldada kontrollitava isiku, tema esindaja või töötaja juuresolekul.

(3) Riikliku järelevalve tulemusi kajastab Rahapesu Andmebüroo rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse §-s 68 sätestatud korras.”;

54)paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Maksu- ja Tolliamet võib kohaldada kauba suhtes, mille kohta on kehtestatud sisse- või väljaveokeeld, tolliseaduse ja tolliseaduse § 1 lõikes 4 nimetatud Euroopa Liidu õigusaktide sätteid kauba riigi omandisse ülemineku, võõrandamise ja hävitamise kohta.”;

55)paragrahvi 32 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „isiku määramiseks” tekstiosaga „käesoleva seaduse §-s 22¹ sätestatud nõuetele vastava rahvusvahelise sanktsiooni riskide maandamise ja riskijuhtimise süsteemi loomiseks”;

56)paragrahvi 32 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Finantssanktsiooni või riigihangetega seotud piirangu rikkumise kahtluse korral võib Rahapesu Andmebüroo ettekirjutusega nõuda asjaomaselt isikult lisateavet või rikkumise kahtlusega tehingu või toimingut peatada või kohustada võtma sanktsiooni kohaldamiseks vajalikke meetmeid.

(3) Kui Rahapesu Andmebürool on kahtlus, et tehinguga rahastatakse rahvusvahelise sanktsiooniga keelatud või piiratud kauba või vara käsutamist või nendega seotud teenuseid või tasutakse nende eest või tasutakse rahvusvahelise sanktsiooniga keelatud või piiratud teenuse eest, võib ta ettekirjutusega nõuda asjaomaselt isikult lisateavet või tehingu peatada.”;

57)seadust täiendatakse §-ga 32¹ järgmises sõnastuses:

„§ 32¹. Rahapesu Andmebüroole esitatavad aruanded

(1) Käesolevas seaduses sätestatud ülesannete ja muudes õigusaktides ettenähtud finantssanktsiooniga seotud teabeedastamise ning aruandekohustuse täitmise tagamiseks esitab erikohustustega isik Rahapesu Andmebüroole aruandeid.

(2) Aruanne sisaldab teavet isikute, rahaliste vahendite, majandusressursside, kontode, maksete ja tehingute kohta ning teisi asjakohaseid andmeid, mis on vajalikud finantssanktsiooni rakendamiseks ja kohaldamiseks. Kui rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas või rakendavas õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti, esitatakse aruanne mitte tihedamini kui kord kuus.

(3) Rahapesu Andmebüroole esitatavate aruannete andmete täpsema koosseisu, esitaja ja esitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

58)paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Maksu- ja Tolliameti, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti või Transpordiameti ettekirjutuse täitmata jätmise korral on sunniraha ülemmäär füüsilisele isikule kuni 5000 eurot ja juriidilisele isikule kuni 32 000 eurot.”;

59)paragrahvi 34 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui Finantsinspeksioon või käesoleva seaduse § 11 lõikes 3 nimetatud pädev asutus või §-s 30 nimetatud järelevalve tegija tuvastab olukorra, mille tunnused osutavad finantssanktsiooni rikkumisele või selle kahtlusele või viitavad käesoleva seaduse nõuete rikkumisele, teatab ta sellest viivitamata Rahapesu Andmebüroole.

(2) Finantsinspeksioon, Eesti Advokatuur ja Notarite Koda on kohustatud esitama Rahapesu Andmebüroole 15. aprilliks teabe eelmisel kalendriaastal:

1) läbi viidud järelevalvemenetluste arvu ja järelevalvega hõlmatud isikute arvu kohta nende liikide kaupa;
2) järelevalve tegemisel avastatud rikkumiste arvu ja selliste isikute arvu kohta, kelle suhtes kohaldati väärtemenetlust või muid meetmeid, ning nende õigusliku aluse isikute kaupa.”;

60)paragrahvi 34 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

61)paragrahvi 34 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Rahapesu Andmebüroo võib teavitada kohalikku või välisriigi pädevat asutust, õiguskaitse-, julgeoleku- või järelevalveasutust, rahvusvahelist organisatsiooni või institutsiooni käesoleva seaduse nõuete või rahvusvahelise sanktsiooni rikkumisest või edastada neile Rahapesu Andmebüros registreeritud andmeid, analüüse ja hinnanguid, kui see on vajalik käesoleva seaduse eesmärkide täitmiseks, rahvusvahelise sanktsiooni rakendamiseks või kohaldamiseks või sellega seotud rikkumiste takistamiseks või teise riigi sanktsiooni rakendamiseks või kohaldamiseks. Rahapesu Andmebüros registreeritud andmeid, sealhulgas isikuandmeid, ja analüüse ja hinnanguid edastatakse üksnes ulatuses, mis ei riku seaduse, välislepingu või rahvusvahelise koostöö raames kehtestatud nõudeid.”;

62)seadust täiendatakse §-ga 35⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 35⁶. Lisateabe hankimise ja teavitamiskohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 19 lisateabe hankimise või teavitamiskohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.”;

63)seadust täiendatakse §-ga 35⁷ järgmises sõnastuses:

„§ 35⁷. Aruandluskohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 32¹ alusel kehtestatud aruandluskohustuse raames teabe esitamata jätmise, mitteõigeaegse, puuduliku või ebaõige teabe esitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.”;

64)seaduse 7. peatükki täiendatakse §-ga 37¹ järgmises sõnastuses:

„§ 37¹. Paragrahvi 13¹lõike 4 rakendamine

Registripidaja määrab käesoleva seaduse § 13¹lõikes 4 nimetatud isiku kahe kuu jooksul nimetatud sätte jõustumisest arvates.”.

§ 2. Karistusseadustiku muutmine

Karistusseadustiku § 93¹täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kohus võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 83²sätestatule.”.

§ 3. Krediidiasutuste seaduse muutmine

Krediidiasutuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 88 lõiget 4²täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) Eesti väärtpaberite registrile rahvusvahelise sanktsiooni seaduse §-s 13¹sätestatud kohustuse täitmiseks rahvusvahelise sanktsiooni seaduses ja väärtpaberite registri pidamise seaduses sätestatud juhtudel ja ulatuses.”;

2)paragrahvi 88 lõige 4³muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4³) Krediidiasutusel on õigus avaldada pangasaladust:

- 1) Riigi Infosüsteemi Ametile küberturvalisuse seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemisel;
- 2) Maksu- ja Tolliametile rahvusvahelise sanktsiooni ning Vabariigi Valitsuse sanktsiooniga kehtestatud kauba sisse- ja väljaveo keelu rikkumise kahtluse või ohu korral;
- 3) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile rahvusvahelise sanktsiooni ning Vabariigi Valitsuse sanktsiooniga kehtestatud teenuse osutamise keelu rikkumise kahtluse või ohu korral.”;

3)paragrahvi 88 lõike 5 punkti 11 täiendatakse pärast tekstiosa „Järelevalve Ametile” tekstiosaga „rahvusvahelise sanktsiooni seaduses”.

§ 4. Kriminaalmenetluse seadustiku muutmine

Kriminaalmenetluse seadustiku § 126 lõige 2²muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2²) Konfiskeerimise tagamiseks arestitud väärtusetu või väheväärtusliku asja, piraatkauba, võltsitud või muu kauba, mida ei ole võimalik käesoleva paragrahvi lõike 2¹alusel võõrandada, võib omaniku nõusolekuta hävitada või seaduses sätestatud juhul ümber töötada prokuratuuri taotlusel eeluurimiskohtuniku määruse alusel, kui selle hoidmise kulu on ebamõistlikult suur.”.

§ 5. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduse § 29 täiendatakse punktiga 25¹järgmises sõnastuses:

„25¹) ministriumile ja pädevale asutusele rahvusvahelise sanktsiooni seaduse § 11 tähenduses ning strateegilise kauba komisjonile rahvusvahelise sanktsiooni seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks;”.

§ 6. Riigihangete seaduse muutmine

Riigihangete seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 96 täiendatakse lõikega 2²järgmises sõnastuses:

„(2²) Hankija teavitab käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punkti 5 alusel tehtud kõrvaldamise otsusest Rahapesu Andmebürood vastavalt §-s 179¹sätestatule.”;

2)paragrahvi 114 lõiget 2¹täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Hankija teavitab pakkumuse tagasilükkamisest Rahapesu Andmebürood vastavalt käesoleva seaduse §-s 179¹sätestatule.”;

3)paragrahvi 124 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) hankelepingu sõlminud ettevõtjal esines hankelepingu sõlmimise ajal mõni käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktides 1–4 sätestatud alus ja ettevõtja oleks tulnud riigihanke menetlusest kõrvaldada või ei oleks tohtinud temaga hankelepingut sõlmida või”;

4)paragrahvi 124 lõike 1 punkt 2¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2¹) hankelepingu sõlminud ettevõtjal esineb hankelepingu täitmise ajal mõni käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktides 1–4 sätestatud alus;”;

5)paragrahvi 124 täiendatakse lõigetega 1¹ja 1²järgmises sõnastuses:

„(1¹) Hankija on kohustatud hankelepingu üles ütlema või hankelepingust taganema, kui:

1) hankelepingu sõlminud ettevõtjal esines hankelepingu sõlmimise ajal või mis tahes ajahetkel pärast hankelepingu sõlmimist käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktis 5 sätestatud alus või

2) hankelepingu täitmise jätkamine rikuks rahvusvahelist sanktsiooni või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni rahvusvahelise sanktsiooni seaduse tähenduses.

(1²) Hankija teavitab käesoleva paragrahvi lõike 1¹alusel hankelepingu ülesütlemisest või hankelepingust taganemisest Rahapesu Andmebürood vastavalt käesoleva seaduse §-s 179¹sätestatule.”;

6)seadust täiendatakse 6¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„6¹. peatükk

Rahvusvahelise sanktsiooni ja Vabariigi Valitsuse sanktsiooni rakendamise ja kohaldamise erisused

§ 179¹. Rahapesu Andmebüroo teavitamine ja lisateabe kogumine

(1) Hankija teavitab hiljemalt kolme tööpäeva jooksul Rahapesu Andmebürood järgmistest tehtud otsustest ja toimingutest:

1) pakkuja või taotleja riigihanke menetlusest kõrvaldamine käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktis 5 nimetatud alusel;

2) pakkumuse tagasilükkamine käesoleva seaduse § 114 lõikes 2¹nimetatud alusel;

3) hankelepingu ülesütlemine või hankelepingust taganemine käesoleva seaduse § 124 lõikes 1¹nimetatud alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 nimetatud otsuse või toimingu tegemise aluseks olevate asjaolude esinemise kohta kahtluse tekkimisel on hankija kohustatud koguma lisateavet asjaomase otsuse või toimingu tegemisel tähtsust omavate asjaolude kohta. Kui hankija tuvastab lisateabe põhjal, et pakkuja või taotleja tuleb riigihanke menetlusest kõrvaldada käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktis 5 nimetatud alusel, pakkumus tuleb tagasi lükata § 114 lõikes 2¹nimetatud alusel või hankeleping tuleb üles öelda või sellest taganeda § 124 lõikes 1¹nimetatud alusel, teeb ta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse või toimingu ning teavitab sellest hiljemalt kolme tööpäeva jooksul Rahapesu Andmebürood. Kui lisateave ei võimalda kavandatava otsuse või toimingu õiguspärasuses veenduda, teavitab hankija sellest viivitamata enne otsuse või toimingu tegemist Rahapesu Andmebürood.

§ 179². Rahapesu Andmebüroo kontrollikohustus

(1) Käesoleva seaduse § 179¹lõikes 1 või 2 nimetatud teate saamisel kontrollib Rahapesu Andmebüroo, kas § 179¹lõike 1 punktides 1–3 nimetatud otsus või toiming on tehtud või kavatakse teha õiguspäraselt, ja teavitab hankijat kontrolli tulemustest 12 tööpäeva jooksul teate saamisest arvates.

(2) Rahapesu Andmebüroo võib põhjendatud juhtudel pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaega kuni 60 päevani, kui põhjaliku kontrolli tegemiseks on vajalik pikem tähtaeg või kui lisatähtaja vajadus tuleneb kolmandast isikust. Rahapesu Andmebüroo teavitab teate esitajat tähtaja pikendamise kohta koos pikendamise põhjustega hiljemalt üks tööpäev enne käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaja möödumist.”;

7)paragrahvi 195 täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses:

„(11) Kui vaidlustuse läbivaatamise käigus selgub, et hankija on teavitanud Rahapesu Andmebürood vastavalt käesoleva seaduse §-s 179¹sätestatule ja Rahapesu Andmebüroo ei ole hankijat veel kontrolli tulemustest teavitanud, peatab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbivaatamise kuni Rahapesu Andmebüroo kontrolli tulemuste selgumiseni.”;

8)paragrahvi 200 täiendatakse lõikega 2²järgmises sõnastuses:

„(2²) Kui vaidlustuskomisjon on peatanud vaidlustuse läbivaatamise käesoleva seaduse § 195 lõike 11 alusel ja seetõttu ei ole võimalik teha otsust käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaja jooksul, tehakse vaidlustuskomisjoni otsus, millega vaidlustus sisuliselt lahendatakse, teatavaks 30 päeva jooksul käesoleva seaduse §-s 179²sätetatud Rahapesu Andmebüroo kontrolli tulemuste vaidlustuskomisjonile teatavaks saamisest arvates.”.

§ 7. Riigipiiri seaduse muutmise

Riigipiiri seaduse § 14 lõige 3¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3¹) Välisriigi laev, mis on kantud Euroopa Liidu Nõukogu asjakohase määrusega nende laevade loetellu, mille puhul on kinnitust leidnud tegelemine ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi, või millele kohaldatakse rahvusvahelist sanktsiooni või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni, ei või sisemerre siseneda sadamasse sisenemiseks, punkerdamiseks või laevalt laevale ümberlaadimiseks, välja arvatud juhul, kui sadamasse sisenemine või punkerdamine on vajalik vääramatu jõu korral suurema hädaohu ärahoidmiseks või reostusohu vältimiseks.”.

§ 8. Välismaalaste seaduse muutmise

Välismaalaste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 48 lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

„1¹) seda näeb ette rahvusvahelist sanktsiooni või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestav õigusakt;”;

2)paragrahvi 65 lõiget 2 täiendatakse punktiga 5¹järgmises sõnastuses:

„5¹) seda näeb ette rahvusvahelist sanktsiooni või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestav õigusakt;”;

3)paragrahvi 108 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3¹järgmises sõnastuses:

„3¹) seda näeb ette rahvusvahelist sanktsiooni või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestav õigusakt;”.

§ 9. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muutmise

Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 7²lõike 2 punkti 5 täiendatakse pärast tekstiosa „lõikes 1” tekstiosaga „või 1¹”;

2)paragrahvi 28²täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Politsei- ja Piirivalveamet keelab välismaalasel Eestisse siseneda ja teeb tema kohta sisenemiskeelu otsuse, kui seda näeb ette rahvusvahelist sanktsiooni või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestav õigusakt.”.

§ 10. Väärtpaberite registri pidamise seaduse muutmise

Väärtpaberite registri pidamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 lõike 1 punktis 4 asendatakse tekstiosa „§-s 4 ja § 5 lõikes 4” tekstiosaga „§-s 4 ning § 5 lõigetes 4 ja 5”;

2)paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Registrisse kantakse füüsilisest isikust väärtpaberikonto omaja kõik kodakondsused, kui tal puudub Eesti või muu Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus või tal on lisaks Eesti või muu Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsusele muu riigi kodakondsus, samuti teadaolevad andmed väärtpaberikonto omaja elamisloa olemasolu kohta ja selle kehtivuse lõpptähtaeg.”;

3)paragrahvi 7 lõike 3 sissejuhatavas lauseosas asendatakse tekstiosa „§ 5 lõikes 4 ja” tekstiosaga „§ 5 lõigetes 4 ja 5 ning”.

§ 11. Seaduse jõustumise

(1) Käesoleva seaduse § 1 punkt 37 jõustub kuue kuu möödumisel pärast käesoleva seaduse jõustumist.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 57 ja 63 jõustuvad 2025. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees